

ประอร พิมพายน: การพัฒนารูปแบบการเปรียบเทียบสมรรถนะแบบบูรณาการของการบริหารจัดการแพทยศาสตรศึกษา
ในมหาวิทยาลัยของรัฐ (DEVELOPMENT OF INTEGRATED BENCHMARKING MODEL FOR MEDICAL
EDUCATION MANAGEMENT OF PUBLIC MEDICAL SCHOOLS) อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ. ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์,
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: รศ. ดร. ศิริเดช สุชีวะ, 609 หน้า. ISBN 974- 14-1863-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเปรียบเทียบสมรรถนะแบบบูรณาการของการบริหารจัดการ
แพทยศาสตรศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการ
วิจัย 2) การศึกษารูปแบบการเปรียบเทียบสมรรถนะแบบบูรณาการของการบริหารจัดการแพทยศาสตรศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ
3) การยกร่างรูปแบบฯ และการตรวจสอบรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 4) การทดลองใช้ และ 5) การสรุปผลและการนำเสนอ **เครื่องมือ**
ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และ (ร่าง) รูปแบบฯ การเก็บ
รวบรวมข้อมูลจาก อดีตคณบดี คณบดี/ ผู้อำนวยการ ผู้บริหารระดับสูง ของคณะแพทยศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิ **การวิเคราะห์ข้อมูล**
ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และสถิติวิเคราะห์แบบบรรยาย

ผลการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบฯ ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบหลัก และ 29 องค์ประกอบย่อย ครอบคลุม
ประเด็นสำคัญในการประเมินสมรรถนะและความสำเร็จขององค์การตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของ MBNQA และ EFQM
รวมทั้งเกณฑ์ BSC ครอบคลุมประเด็นการบริหารจัดการองค์การทั้งมิติด้านกระบวนการ และมิติด้านผลลัพธ์ โดยมีผลการพัฒนา
กรอบรูปแบบฯ ดังนี้ 1) การให้น้ำหนักคะแนนในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบฯ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ให้คะแนนในแต่ละ
องค์ประกอบใกล้เคียงกัน และพบค่าความสัมพันธ์ของการจัดอันดับความสำคัญ (Kendall's Coefficient of Concordance) ของ
ผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าเท่ากับ .41 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 2) ความสำคัญขององค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยพบว่า
ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.22-5.00 และ 4.22-4.89 ตามลำดับ 3) การ
พิจารณาความครอบคลุมและความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบกับตัวชี้วัด ที่มีค่า
ตั้งแต่ .75 ขึ้นไป ค่าเฉลี่ยของความสำคัญของตัวชี้วัดมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.71 – 5.00 4) ผลจากการ
ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนนในแต่ละองค์ประกอบย่อยใกล้เคียงกัน โดยมีค่าความสัมพันธ์ของการกำหนด
น้ำหนักคะแนน (Kendall's Coefficient of Concordance) ในองค์ประกอบย่อย 28 องค์ประกอบพบว่าอยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ .94
ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ด้านหลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์
เนื้อหาสาระ และแนวทางการนำรูปแบบฯ ไปใช้พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.81-4.25 5) ผลจากการทดลองใช้กับ
คณะแพทยศาสตร์ 2 แห่ง พบว่าเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้วัดประสิทธิผลการบริหารจัดการแพทยศาสตรศึกษา
คณะแพทยศาสตร์ได้จริง มีประโยชน์ เป็นรูปแบบที่ใช้ได้ง่าย และสะดวกในการใช้

สรุปผลการวิจัย ได้รูปแบบการเปรียบเทียบสมรรถนะแบบบูรณาการของการบริหารจัดการแพทยศาสตรศึกษาใน
มหาวิทยาลัยของรัฐ ส่วนประกอบของรูปแบบที่พัฒนา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ **ส่วนที่ 1** หลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
พบว่ารูปแบบมีหลักการที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) ส่งเสริมการมีความคิดสร้างสรรค์ และมีประสิทธิผลในการทำงาน 2) เน้นการ
พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3) เน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลง 4) เน้นการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม
5) เน้นการบูรณาการรูปแบบฯ ที่ครอบคลุม และครอบคลุมแนวคิดที่สำคัญ 8 ข้อ **ส่วนที่ 2** เนื้อหา สาระของรูปแบบฯ ประกอบด้วย
1) ตารางองค์ประกอบพร้อมน้ำหนักคะแนน 2) โครงร่างองค์การ 3) คำอธิบาย รายละเอียดองค์ประกอบ 11 องค์ประกอบ
องค์ประกอบย่อย 29 องค์ประกอบ และ 4) เกณฑ์ในการให้คะแนน สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ
ที่สำคัญแบ่งเป็น (1) องค์ประกอบด้านกระบวนการ 10 องค์ประกอบ คือ ภาวะผู้นำ 120 คะแนน, การวางแผนกลยุทธ์ 90 คะแนน,
การเน้นความสำคัญของผู้เรียน 120 คะแนน, การเน้นความสำคัญของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ให้บริการ 60 คะแนน, การเน้น
ความสำคัญของอาจารย์และบุคลากร 100 คะแนน, การวิเคราะห์และการบริหารจัดการความรู้ในองค์การ 100 คะแนน, การบริหารจัดการ
การศึกษา 105 คะแนน, การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา 45 คะแนน, ความรับผิดชอบและการซื่อสัตย์ 70 คะแนน, และ
งบประมาณและการเงิน 80 คะแนน และ (2) องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ 1 องค์ประกอบ คือ ผลลัพธ์ขององค์การ 110 คะแนน และ
ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ ประกอบด้วย 1) แนวทางการใช้รูปแบบ การนำผลการประเมินไปใช้ และข้อควรคำนึงในการ
นำรูปแบบไปใช้ และ 2) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ สำหรับหน่วยงาน 3 ระดับ คือ ระดับกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย,
ระดับวิทยาลัย/คณะแพทยศาสตร์, และระดับผู้ปฏิบัติ

4484607327: MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORD : MEDICAL EDUCATION MANAGEMENT/ BENCHMARKING MODEL/ A PROPOSED MODEL/ DEVELOPMENT MODEL/ PUBLIC MEDICAL SCHOOLS

LT. COL. PRAORN PIMPARYON: DEVELOPMENT OF INTEGRATED BENCHMARKING MODEL FOR MEDICAL EDUCATION MANAGEMENT OF PUBLIC MEDICAL SCHOOLS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF., WEERAWAT UTHAIRAT, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR: ASSOC. PROF. SIRIDEJ SUJIVA, Ph.D., 609 pp. ISBN 974-14-1863-9

Purpose The purpose of this study was to develop an integrated benchmarking model for medical education management in public medical schools.

Methodology The design of this study was a descriptive research having 5 procedures: (1) reviewing related literature and document, (2) studying the structure of medical education management, (3) using the outcome of the analysis to construct a preliminary model, and to verify and comment in terms of contents and concepts by educational connoisseurship, (4) operational testing of the model, and (5) modifying the proposed model and presenting the research findings. An analysis and synthesis of related literature and documents, questionnaires, interviews, and a drafted model were employed as research instruments. Specific samplings were employed to provide research data, including former deans, current deans and directors, administrators of medical schools, and experts. Descriptive statistics were used to analyze the data.

Findings The study reveals the following findings:

The model comprised 11 key factors and 29 sub-factors covering not only main issues identified in the Thailand Quality Award Criteria of MBNQA, EFQM, and BSC but the organizational management aspects in terms of the process dimension and the result dimension as well. The study finds that:

- 1) The weighted score of each factor given by experts is consistent. The ranked score on 11 key factors given by experts has the Kendall's Coefficient of Concordance (W) at .41 with the asymptotically significant level at .000.
- 2) The importance categories of all key factors and all sub-factors are classified from very important to the most important with the mean scores of 4.22-5.00 and 4.22-4.89, respectively.
- 3) This study uses the Index of Concurrence (IOC) of each minor factor with a score higher than .75 to explore scope and validity of the contents. The result shows that the range score of each indicator is from 3.71 to 5.00 or high to the highest levels.
- 4) The verification of the preliminary model shows that the score of each sub factor given by experts is consistent. The Kendall's Coefficient of Concordance of 28 sub-factors is as high as .94 with the asymptotically significant level at .000. The model regarding of its contents, concepts, and applications is verified by the very high scores ranking from 3.81-4.25. The operational testing of the model at the two medical schools shows that the model is appropriate and feasible on its application to measure the management performance of the medical schools.

In conclusion, this study obtains the Integrated Benchmarking Model of medical education management of the public medical schools, which divided into three parts:

Part 1: Principles, concepts, and objectives of the Model consist of 5 key principles: (1) promoting of creative thinking and effective performance, (2) stressing on a continuous quality improvement, (3) emphasizing on organizational development in accordance with changing social context, (4) building team work and collaboration, and (5) emphasizing on the integration of the model.

Part 2: The structure and content of the model include the followings: (1) tables of factors and weighted scores, (2) an organizational chart, (3) the description of 11 keys factors and 29 sub factors, and (4) the scoring criteria. Eleven key factors are composed of leadership (120 points), strategic planning (90 point), student focus (120 points), stakeholder and market focus (60 points), faculty and staff focus (100 points), measurement analysis and review of organizational performance (100 points), process management (105 points), resource management (45points), social responsibility (70 points), budgeting and financing (80 points) and organizational performance results (110 points).

Part3: The operational direction of the model composes of (1) the operational direction of the model, the application of the assessment result, and the contraindication of the model's application, and (2) the operational direction of the model providing for 3 organization levels including the National Medical Institution of Thailand, the medical college or medical faculty level, and the departmental and the operational staff level.